

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Uredništvo in upravnštvo
ul. del Lavatolo št. 1, I.
TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.
Inserati se računajo na milimetre v širini ne kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo po dogovoru.
Naročnina za celo leto K 4.-; za pol leta in za četrt leta razmerno.

Glasi „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

Javne službe na Slovenskem.

Pomen N. D. O. je danes že tako poznan, da je o istem škoda še posebej izgovarjati besed. N. D. O. ima namen zboljati položaj našega delavca potom združevanja. Pri tem ne stoji na tesno-srčnem stališču kake posamezne kaste, kakor je to slučaj pri socijalni demokraciji. Po naših nazorih so delavci vsi oni, kateri se morajo se znojem svojega obraza boriti sa svojo eksistenco in se truditi za vsakdanji kruh. To pa niso samo delavci v ožem pomenu besede. N. D. O. pa stoji tudi na stališču narodnosti, katero se ima smatrati kot celoto. Celota pa zamore obstojati le, ako se godi posameznim udom isto dobro. Resničnost tega reka nam niti ni treba dokazovati na dolgo in široko. Znamo vsi, da se godi našemu narodu slabo. Slabo pa mu se godi zato, ker se godi slabo posameznim našim članom. Posameznim članom pa se godi slabo zato, ker se godi slabo posameznim našim članom. Zopet le zato, ker dosedaj niso bili združeni in niso na podlagi kooperacije zahtevali zboljšanje svojega položaja. V kolikor so bili naši ljudje združeni v socijalno-demokracijski organizaciji, služili so isti le za privesek in stafažo. Ideja internacijonalizma je primerna za velike narode, kakor so Nemci in Italijani, a ni za male narode, kakoršni smo mi Slovenci. Gotovo stojimo tudi mi na stališču, da smo si vsi delavci bratje, a nikakor ne moremo dopuščati, da bi tujec na podlagi tega bratstva dalje zapovedoval v naši hiši. Mi vidimo, da naše ljudi izpodirajo povsod. Mi kot domačini in sinovi te zemlje, ne dobimo dela v Trstu, a zato je tu na tisoče italijanskih podanikov; naše kmetije gredo ena za drugo na boben, a kupujejo jih ptujci. Na severu pritiska na nas Nemec, na vzhodu Madjar, a na jugu Italijan. Po vseh boljih službah vidimo nametene ptujce, večinoma Nemce, mej tem ko morajo naši ljudje trmoma v Ameriko. Če pa dobi naš človek dela v domovini, opravljati mora navadno najnižje službe. A hrvaški pregovor pravi: „Svaka sila do vremena“. Tudi temu uvažanju ptujcev v naše dežele mora biti enkrat konec. Štirideset let je že minulo kar imamo v Avstriji ustavo in pisani zakon, po katerem so vsi narodi enakopravni. Ta enakopravnost pa je obstojala za nas dosedaj le na papirju. Delo naših poslancev obstojalo je dosedaj v glavnem v tem, da so dovoljevali raznim nam več ali manj prijaznim vladam takozvane „državne potrebe“, ter nam zato izposlovali razne

drobtinice. Ako je bilo med našimi po lanci mož, kateri bi bili narodu radi pomogli, so prav malo dosegli, ker niso imeli za seboj zavednost naroda. In baš tu mora N. D. O. odpomoči. Naš cilj mora iti za tem, da izpodrinemo ptujce iz vseh javnih služb na Slovenskem.

Ta zahteva nam mora preiti v kri in meso. Proč s ptujci iz naše domovine, to moramo zahtevati o vsaki priliki. Ker, še le takrat, ko bodo na naši zemlji zavzemali vse službe od najvišje, do najnižje, le Slovenci, zadobile bodo pomen ponosne pesnikove besede:

„Na naši zemlji mi smo gospodarji,
Naš Bog in naši carji!“

Pod imuniteto!

Ta država je enostavno konglomerat raznih narodnosti, nemške in slovanskih. S tem mora inozemska politika računati. V zadnjih tridesetih letih se je politična in narodna zavednost prebivalstva te države — kot pri Nemcih tako tudi pri Slovanih — v nenavadni meri razvila. Se leta 1866. je bilo mogoče naše nemške vojske pošiljati z orožjem v roki proti pruskim vojakom. Danes bi bilo to nemogoče, ker ta vojak ni več samo slepim orodjem z let šestdesetih, ni več Avstrijecem, ki je videl v Prusu tujca, danes je pred vsem Nemcem in svoj čut na zataji niti v vojaški suknji. Jaz to nahajam docela umevno, in razumem to popolnoma. Toda enako se je razvijala narodna zavednost tudi pri Slovanih. Leta 1878. so še šli naši češki vojaki z večjim ali manjšim veseljem v Bosno in Hercegovino. Tedaj inteligenca pri ljudstvu še ni bila velika, in mislili so, da se gredo bojevat proti Turku. Danes že vsak ve, da so v teh deželah Slovani in da so tudi tamošnji Mohamedanci Slovani, in naj nas nihče zavratno ne napada, če rečem, da isto tako kot nima nemški vojak volje streljati na nemškega vojaka s Prusije, da češki človek ne čuti nikakega veselja k pohodu proti Slovanom na jug.

Poslanec Klofač v parlamentu dne 16. decembra 1908.

Imejte srčnost storjeno napako priznati. Umejem, ko so se hoteli nekateri postaviti za starega cesarja in braniti njegovo politiko, tudi ko je bila napaka očitna, umejem to, dokler je bilo možno misliti, da se stori na ta način red. Ko pa vidimo, da bi ena napaka rodila drugo in da bi lahko na ta način prišli do komplikacij, katere si nihče v celi državi ne želi,

želim si, da bi se našli možje kot v letu 1859. in kakor v letih sedemdesetih, ki so imeli dosti moške poštenosti, da so rekli cesarju resnico in mu svetovali k obratu. Andrassy je povzročil, da avstrijska politika ne sanja več o ekspanziji proti severu. Danes naj se najde novi Andrassy, ki bi imel srčnost reči, da bi bila napaka nadaljevati politiko Andrassyja z l. 1878. in sanjati o teritorialni ekspanziji na jugu. Potem zavihra pri nas zastava bela mesto krvave. Avstrija, kot obdonavska konfederacija srednje-evropskih držav, zamore potem prijateljsko podati roko konfederaciji balkanskih držav in se tam postaviti povsodi ramo ob rami, kjer zavveni klic po svobodi in prostosti. Avstrija si je danes z neprijateljsko Balkanin z neprijateljsko sije Evropo. Avstrija v carinski uljži v Nemčijo, to je stari sen Bismarckov o veliki nemški državi z dvema dinastijama, — ampak to je večna revolta znotraj in na konec smrt. Carinska unija z balkansko konfederacijo je življenje in bodočnost. To je naš ideal po kojega uresnitvi hrepenimo. Avstrija naj se postavi v službo miru in prave kulture. Ne sme v svoji politiki čeliti proti Nemstvu, ampak tudi ne sme v korist Nemstva obrniti se proti Slovanstvu. Tako bomo imeli prijatelje in respekt povsodi.

Poslanec Klofač v parlamentu 16. decembra 1907.

„Vsak češki vojak bil bi top, ko bi se streljal za to državo, in dvakrat, da desetkrat bi bil butec, če bi se za njo bil in umiral z navdušenjem.“

Poslanec Klofač v državnem zboru 30./10./1907.

„Politika avstrijska je protislovanska. Ne poznam j. dneva slovanskega naroda, ki bi bil popolnoma zadovoljen pod vladjo Habsburgov...“

Poslanec Lisý v državnem zboru 18. majnika 1908.

„Od nastopa Ferdinanda I. l. 1526 je češki narod obuboževal, bil je oheračevan, bil je spravljan ob njegove pravice. Po bitki na Beli Gori ni bilo kaznovano samo uprlo se plemstvo, marveč celi češki narod je bil kruto preganjan. Ne zatajite, da od ene dobe, kar je stopil habsburški rod na češki prestol, je to češki narod spoznal: pri nas avstrijskega rodoljubja sploh najti ne morete. Vaše Veličanstvo, mi Vas ne priznavamo za kralja...“

pil s strahu, da pride ob svoj zaklad. Odahnil se je, ko so spet zginile.

Drugič se je pojem resnične vaze umaknil snu o ženskem oprsu, belem in dišečem. In zopet so se pojavile proklete roke in glad le njega nežnost. Probujač se s svojega sanjarenja, zalotil se je tedaj v pretresujočem joku. Kaj pa je bilo to? Sam sebi ni več gospodoval.

Bil je ljubosumen na one roke, črtil jih je in bal se je trenotka, ko zopet pridejo. Tudi jezi se je podal nekoč, hoteč jih s silo od vaze odtrgati in zapoditi. Ko je prikazen zginila in je bilo naokolu prazno, sramoval se je sam pred seboj in si je rekel: „Kaki neumni pojavi so to!“ Toda prikazen je bila že preveč vkoreninjena v njegovi misli. Odhajaje v pisarno ni bil siguran, bi li ne mogle „one“ priti v njegovi nepristnosti in mu vazo vzeti. Zapiral jo je skrbno v skrinjo in vsak trenutek se je prepričeval, če ima ključ v žepu. Prišedši d. mov, je odpiral skrinjo razburjen in v strahu, če niso bile tu tajinstvene roke in mu vazo vkradle.

Sešedši se zopet z vazo, poljubljal jo je vročimi ustnami, postavil jo na mizo, prisel k nji in zopet predel svoje mrzlične sanje.

Nekega dne ni prišel v pisarno. Ker ni poslal niti opravičbe, poslali so slugo v

Poslanec dr. Basca v deželnem zboru Češkem letu 1896.

„V tako kritični dobi imamo pravico zaklicati kroni: Stari cesar, daj narodu, kar je naroda, in daj ljudstvu, kar je ljudstva! Cesar, spoznaj konečno, da so bli tvojji plemenitaški svetovalci nesreča tvoja in nas vseh, je razredna in narodna krivica peljala državo naravnost na rob bede in sramote in skrbi za to, da bi k sodelovanju v državni upravi bile pripuščene sveže sile ljudske, ki so jamstvo vsestranskega napredka. Cesar, ne bodi samo cesarjem vojakov, plemičev in Nemcev, bodi pravična zaščita tudi Čehov, bodi modernim cesarjem tudi delavcev, obrtnikov in kmetov, ki do sedaj svojega cesarja niso imeli!“

Poslanec Klofač v parlamentu 6. decembra 1905.

K poglavju o plesu.

Nekateri tržaški in tudi izvenržaški slov. listi razpravljali so v zadnjem času jako živahno o plesu ter slabih posledicah istega. Ker se pa to vprašanje tiče v prvi vrsti našega delavstva, smatramo za potrebno, da spregovorijo tudi „Narodni delavec“ dve, tri, o tem predmetu.

Ples je že skoro tako star, kakor človeški rod sam, samo da se je isti ponavljal v različnih dobah na različne načine in v različnih oblikah. Danes še, se pleše na cesarskih in knežjih dvorih, plešejo vladarji in vladarice, kraljevski principi in princesinje, grofi in baroni, visoki in nizki, pleše se v sijajnih palačah z bliščecimi dvoranami, pleše se v staromestnih satohlih beznicah, pleše se v mestih in po vaseh, pleše o z eno besedo rečeno vsi narodi in vsi stanovi. In res ne znamo, zakaj bi se ravno mi Slovenci odpovedati takemu povsem nedolžnemu veselju. Rekli smo nedolžnemu veselju. Ne rečemo, šagre, katere so se vršile po naši okolici, nikakor niso bile tako nedolžne, bile so marsikomu v pogubo v moralnem in vrstnem, kakor v materialnem gmotnem oziru. Plesalo in popivalo se je po tri dni in noči, zapravljalo se je zdravje, zapravljalo poštenje in denar. Ali ti časi so minuli, šagre spadajo danes še takorekoč že v zgodovino. Na mesto šager so stopili društveni plesi, kateri pa trajajo komaj toliko ur, kakor so trajale nekdanje šagre dni.

Kako naše narodno društvo priredi veselico, za katero najame godbo, in ta godba svira — dostikrat tudi izven pro-

njegovo stanovanje. Vrnil se je s čudnim poročilom.

Karel Jizba sedi baje v svoji sobi, bled, izsušen in nepristoični oči! Na mizi pred njim in na tleh se valjajo če-pinje nekake stare posode. Brska včasih med njimi nervoznima rokama, šepeta nekaj nerazumljivega in jih poljublja z gorečnostjo zaljubljenca. V trenutku plane po konci in divje maha z eno roko proti nevidnemu sovražniku, z drugo pa tišči drage mu če-pinje na prsi. In potem zapada nepričakovano v topo molčanje, upira steklene oči v glubo praznoto svoje izbice, ali pa kloni glavo, kot bi poslušal nekako ljubeznivo harmonijo.

Sluga je k njemu stopil, toda zdi se, da ga ni videl, kajti steklene oči so se upirale preko njegovega telesa nekam v neznana mesta.

Duša Karla Jizbe je težko obolela in še isti dan odvajal ga je zaprt voz v temno zgradbo, kjer se umobolni podajajo svojim absurdnim prikaznim.

V vozu se je še zdravil in tipaje okoli sebe, iskal svojo vazo. Ko je ni našel, vspel se je z izrazom grozne muke v licu, pretresljivo je zavpil in se zopet zgrudil na sedalo, grgrajoč brezumne zvoke, na to pa se je zopet pogrezal v topo brezbržnost.

PODLISTEK.

Vaza.

Češki spisal Jar. Čech. — Poslovenil H.

(Konec.)

Ta človek, ki ni nikoli nič hotel, ki ni imel o sebi nikakega mnenja, niti dobrega niti slabega, ki si ni upal biti domišljav in ceniti se več kot svojo okolico, kot je to navadno pri najnavadnejših ljudeh, ta neznanči človek je v krutem trenutku ugle-dal krasno linijo, krasno obliko in to mu je zadostovalo, da je zaslutil divjo krasoto resničnega življenja. Mala krasna vaza mu je uvela v oko in dušo prve pojme lepote in strasti.

Vzbulila je v njem željo, toda samo željo, ne pa moči pridobivalca. V tem je bila tragika, kajti, ko ni mogel doseči svoje jedine želje, nezajoč poti, po kateri bi korakal v ona mesta posvečena koraki ustvarjaljočim umov in dihom življenja in krasote, spoznal je svojo onemoglost in bedo.

Peklo obupa in neusmiljenosti se je odprlo pred njegovimi čmi tako naglo, da je slišal, kako je večnost sama prikla-

dala pečat na one vrata, za katerimi je moral biti jetnikom.

Ko je v dušo barbara blisknil prvi žarek slutaje o krasni obliki, odprla se je ta podajno in ga vsprejela, da bi harmoničnem sodelovanju s to novo silo ustvarila svojo prvo umetnost, jako nepopolno sicer, ki pa je vendar prijala barbarovemu očesu in njegovi notranji potrebi. Toda tu je v dušo istotako barbarsko nezavedno, toda s podedovanimi pojmi o lepoti blisknil žarek spoznanja, da bi jo unel v nezadovoljivem hrepenenju.

Fantazije, ki je Karel Jizba sanjal in pesnil nad svojo vazo, postajale so divje in divjeje.

Tudi roke so se pojavile v njegovih sanjah, roke, ki so modelirale njegovo dragocenost, bele roke z dolgimi vitkimi prsti.

Tudi iz njih je vela opojna vonjava življenja, življenja volje, pomenljivosti in dela, tako različnega od njegovega življenja lene vede. Kot očitanje pojavljale so se znova in znova in dotikale so se skupno s njim temnega grla vaze. Čutil je, kako se prsti teh rok spletajo z njegovimi in včasih se mu je zdelo, da si ne žele, da bi se on dotikal vaze. Bili so trenotki, ko je videl, kako se jezno stezajo proti vazi, da bi mu jo iztrgale. Enkrat je kar zav-

grama — par uric za ples, pri katerem se vrti staro in mlado. Ali je pri tem kaj slabega? Oni kateri mislijo ali še celo pišejo, da je pri tem morala (nравnost) v nevarnosti, kažejo s tem le, da stoji njih lastna morala na zelo slabih nogah. Ali res ni mogoče, da se snideta moški in ženska brez nenravnih misli? Ako bi bilo tako, tedaj bi bilo tudi izven plesa prilike dovolj za uganjanje nenravnosti. Znano je tudi, da morala mnogih ljudi kljub temu da nikdar ne plešejo, morda še celo grmijo proti plesu, vendar ne stoji na najboljših nogah, mej tem, ko so strastni plesalci, katerim se ne more v moralnem oziru ničesar očitati. O kaki nevarnosti toraj pri plesu, kateri se vrši pod primernim nadzorstvom, v gotovih mejah in do primerne ure, ne more biti govora. Ples je zabava, povsem nedolžna zabava, nad katero bi se ne smel spodtikati noben pameten človek. Seveda moramo biti po drugi strani odločno proti plesom, kateri trajajo cele noči, in s kojima je navadno v zvezi brezumno popivanje. Istotako moramo biti proti neumnim navadi, da treba za vsak ples novo obleko. Sicer je pa zopet resnica, da dobivajo plesi po naši okolici vidno bolj značaj nepriljubljenih, par ur trajajočih domačih zabav. In na tem, da se naše plesne zabave privede v prave meje, s kolikor mogoče malo troški in popivanja, naj gre tudi v bodoče stremenje naših narodnih društev. Ni vsak človek za to, da bi potem, ko je celi teden delal, v nedeljah preživel svoj čas v kaki Marijini družbi. Nedelja dopoldne naj bo posvečena molitvi, a popoldan nedolžni zabavi, in še se bomo pri tem tu pa tam malce zavrteli; nas radi tega ne bo vrag vzela, čeprav ne bomo vzeli za plesalko — metlo!

Štrajk okoličanskih voznikov

ni se končal in traja z nespremenjeno vohemenco dalje. Od raznih strani se vprašuje, v kakem stadiju se nahaja to gibanje in kakšne so šanse za končni izid istega. Mi smo vže v zadnji številki našega lista pordarjali, da se ne more zahtevati od vodstva predmetnega gibanja, da bi priobčevalo vse tozadevne dogodke in pojave, ki niso še za javnost in s priobčevanjem katerih, bi se lahko kompromitirala rešitev tega spora. O vseh podatkih in o tuku tega štrajka podamo ob svojem času natančno kroniko. Danes priobčimo le tedenski pregled.

Shodi.

Minoli terek, dne 2. februarja t. l. se je vršil ob ogromni vdeležbi javni shod v Briščekih na Krasu. Predsedoval je tov. Ferdinand Ferluga, a referentom je bil dr. Josip Mandić. Ostali govorniki: J. Škrlavaj z Opčin, Andrej Križmančič iz Trsta, Josip Čok, po dom. Palek in Andrej Čok iz Lonjerja. A. Vidau z Opčin. — Na tem shodu je prišla zopet do izraza iskrena solidarnost mej štrajkujočimi in domačini, ki so v preli dneh štrajka — sicer v dobri veri — oskrbovali matirjal posestniku in gostilničarju „Zum lustigen Eisenbahner“ na Opčinah. — Shod je dosegel popoln uspeh, ker so domačini ponovili obljubo, da se bodo tudi vnaprej vzdržali od dela.

V četrtek, dne 4. t. m. zvečer v prostorih Konsumnega društva v Ricmanjih javni shod, istotako dobro obiskan. Predsedoval je shodu ricmanjski župan Ivan Berdon. Govorili so: tov. Jaklič, Ota iz Bolunca, Josip Čok po dom. Palek iz Lonjerja, Žerjal iz Boršta, ricmanjski župan J. Berdon in Andrej Čok iz Lonjerja. Shod je bil jako živahen ter se je kostatiralo se za doščienjem, da prihaja asistent mestnega tehničnega urada, g. Pečar, prav po nepotrebnem vsaki dan v Boršt, kajti delo se ne makne, pa če on pride, ali pa ne.

Minolemu tednu je bilo prisojeno pokazati, kako znajo naši vrli okoličanski vozniki preiti iz besed k dejanju, kadar gre za uveljavljanje parol: Delo mora počivati! — Prvi, ki je moral to občutiti na lastni koži, je bil gospod Gomzi, posestnik in gostilničar „Zum lustigen Eisenbahner“ na Opčinah. Ta gospod je pred 10 dnevi, torej v času, ko je štrajk bil že v polnem teku, sprejel ponudbo od mestnega magistrata, ter se je zavezal preskrbeti magistratu potom železnice, franco Trst postaja južne železnice, 400 tonelat gramoz. Seveda je magistrat ta luksuz stal dvakrat več, nego bi sicer v normalnem času plačal našim voznikom za isto množino gramoz. Toda gospod Gomzi — dasi krčmar — je delal račune brez krčmarja. Prvi dan se mu je sicer posrečilo dovesti

v Trst kakih 40 tonelat (to je komaj 20⁸ m). Drugi dan pa ni prišel več v Trst niti en sam kamenček, in ravno tako naslednje dni vse do danes. Zakaj? To si bodo naši čitatelji sami mislili. Gospodu se je sicer zgodila tudi neka druga mala neprijetnost, kakor pravi kronika, toda za nas je glavno, da je g. Gomzi razumel — godbo, ki so mu jo zagodli in posnel vzgled svojih tovarišev Čoka in Turka, to je ostavil vsako nadaljno dovažanje — prepovedanega sadu.

Drugi, ki ga je zadela ista usoda, je tukajšnji magistrat. Moramo namreč opaziti, da tukajšnji magistrat razpolaga v Borštu z enim kamnomolom, kjer se dela na njegov račun. Hoteči poskusiti še enkrat svojo srečo, je bil magistrat najel za minolo sredo kakih 20 delavcev, da bi na vsaki način vtihtapili v Trst kak kubični meter gramoz. Toda štrajkujoči vozniki so bili na mestu in štrajkolomci so — predno so prišli do zavesti — izginili z bojišča.

Kakor vidimo, so čete štrajkujočih vzorne glede discipline in v stanovski zavednosti. In to dasi je danes, ko to pišemo že 25. dan štrajka. Ali more po tem takem biti še dvoma o končnem izidu? Nikakor ne! Vozniki, vstrajajte še kratek čas in Vaša zmaga je gotova, in sicer tako gotova, kakor je gotovo, da bi bi'a zmaga vže Vaša od več daj, če bi ne bilo prošlega birokratizma.

Vozniki tržaške okolice in Brega! — Ne pozabite, da je štrajk napovedan in da je vsako dovažanje gramoz (batude, jarine in ješča) za kogar si bodi IZDAJALSTVO lastnih interesov in onih vaših tovarišev!

Politični razgled.

Zasedanje avstrijskega državnega zbora zaključeno.

Nepričakovano in nepredvideno: Včerajšnji večerni listi so javili vest, da je zasedanje avstrijskega državnega zbora zaključeno. To zasedanje, ki je pričelo dne 20. januarja t. l. in je imelo trajati vsaj tja do pozne spomladi, je trajalo torej komaj dobra 2 tedna.

Kaj je dalo temu povod? Nihče drugi nego nemški šovinizem, a kar je najbolj simptomatično za našo državo, je to, da je to zaključnje se svojim šovinizmom zakrivil visoki vladni uradnik, namreč vodil trgovskega ministerstva Mataia. Ko je namreč on pojasnjeval in branil provizične naredbe, ki jih je vlada izdala za pošto na Češkem, si je dovolil reči, da je češki jezik v rabi **dopusten**.

To je provzročilo velikansko sgorčenje mej Čehi, ki so energično zahtevali, naj Mataia, oziroma vlada, ker je Mataia govoril v imenu vlade, prekliče inzulit, ki ga je podelil češkemu jeziku. Vlada pa tega nikakor ni hotela storiti. Vsled tega je prišlo do jako burnih prizorov, ker Čehi nikakor niso dopuščali, da bi se razpravljalo o čem drugem, dokler se jim ne da zahtevanega zadoščanja. Obstruirali so torej na najenergičnejši način vsako razpravljanje. Videča, da nikakor ne more naprej preko obstrukcije Čehov, je vlada, mesto, da bi bila preklicala rečeni inzulit, raje vstrajala v svoji zmoti in je zaključila zasedanje državnega zbora.

Včerajšnja seja je pričela opoludne, dasiravno je bila napovedana za 11. uro. Ministri so se bili namreč sešli pred sejo na posvetovanje ter so skušali poravnati stvar na ta način, da bi namreč češki radikali odstopili od svoje zahteve, naj vlada prekliče rečeni inzulit. A češki radikali se niso vdali, marveč so vstrajali pri svoji zahtevi. Ko je predsednik Weiskirchner otvoril sejo, so Čehi takoj začeli vpiti: „Doli z ministri, doli se sramotitelji češkega naroda!“ A na to so začeli vpiti, ropotati in trobiti z raznimi orodji in instrumenti.

Videči, da ta grozila ropot ne poje nja, je ministerski predsednik baron Bie nerth vzel iz žepa neko polo in jo izročil predsedniku zbornice Weiskirchnerju.

Na to je nastalo vendar nekoliko bolj tiho, a ta trenutek je predsednik porabil, da je prečital izročeno mu polo: bil je najvišji odlok, s katerim se zasedanje državnega zbora zaključuje.

DOMAČE VESTI.

Konsumna zadruga. Prva zaloga konsumne zadruge članov „N. D. O.“ se odpre torej v najkrajšem času. Na mnogoštevilno obiskanem sestanku zaupnikov, ki se je vršil minolega četrtega zvečer v prostorih „N. D. O.“, se je soglasno sklenilo: 1. da se ima razpisati natečaj za službo voditelja-prodajalca za rečeno zalogo; 2. da se ima najeti prodajalniške prostore začeti od dne 24. februarja t. l.; 3. da se ima sklicati ustanovni občni zbor v nedeljo dne 14. februarja t. l.; 4. da se ima prva zaloga odpreti v onem okraju, v katerem prebiva največje število zadržnikov. Z ozirom na to je pripravljali odbor precej prešel na skrutinij pristopnic ter je ustanovil, da, razmerno s posameznimi družimi okraji, stanuje največ zadržnikov pri sv. Jakobu, to je dosedaj nekaj čez 160. Na podlagi tega se je sklenilo odpreti prvo zalogo v okrožju stare mitnice (Barriera vecchia), izreki željo, da se kmalu odpre druga zaloga za novo mesto, kjer je po sv. Jakobu razmerno največ zadržnikov.

In tako se kmalu oživotvori davna želja naših delavcev, ki ne bodo gotovo opustili prilike vpisati se v uradu „N. D. O.“, ali pa v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu v našo konsumno zadrugo.

Delavci! Ker se v nekaj tednih odpre prva zaloga konsumne zadruge „N. D. O.“, pristopajte v čim večem številu k tej koristni zadrugi.

Občinske, oziroma deželnozborske volitve za Trst in okolico so torej že razpisane. Dne 13. junija t. l. bosta volila IV. mestni in II. okoličanski razred. Eventuelne ožje volitve za ta dva razreda se bodo vršile dne 15. junija t. l. — III. mestni razred bo volil dne 17. junija, a eventuelna ožja volitev tega razreda se bo vršila dne 19. junija. — II. mestni razred bo volil dne 21. junija — eventuelna ožja volitev tega razreda dne 23. junija. — I. mestni in I. okoličanski razred bosta volila dne 25. junija, a eventuelne volitve teh dveh razredov se bodo vršile dne 28. junija. Trgovska in obrtna zbornica bo volila dne 30. junija, a če bode potrebno, se bo takoj isti dan vršila za trgovsko in obrtno zbornico tudi ožja volitev.

Po novem volilnem redu bo imel novi mestni svet oziroma deželni zbor 80 članov. Štirje mestni razredi izvolijo vsaki 16, I. okoličanski 8, II. okoličanski 4, a trg. in obrtna zbornica 4 poslanca.

Mesto je razdeljeno na 4, a okolica na 3 volilne okraje. Število mandatov (v vsacem razredu namreč 16 za mesto, a za okolico 8 v I. a 4 v II. razredu) bo mej raznimi volilnimi okraji razdeljeno z ozirom na število volilcev bivajočih v istem okraju. Vsakemu okraju pa pripada najmanje en mandat v vsakem razredu.

Volilni okraji v mestu so tako-le razdeljeni: I. volilni okraj obsega sv. Vid, II. volilni okraj obsega staro mesto, III. volilni okraj obsega novo mesto, IV. volilni okraj obsega novo mitnico (Barriera nuova) in Škorkljo, V. volilni okraj obsega staro mitnico (Barriera vecchia) in Kjadin, a VI. volilni okraj obsega sv. Jakob in zgornjo Čarbole.

Okoličanski volilni okraji so pa trije, in sicer: I. okraj: Škeđenj, sv. Marija Magdalena zgornja in spodnja, II. okraj: Rocol, Lonjer, Videla in Kolonja, a III. okraj: Barkovlje, Greta, Rojan, Opčina, Bani, Bazovica, Gropada, Trebče, Padici, Prosek, Kontovelj in sv. Križ.

Opozarjamo slednjič še, da je po novem volilnem redu uvedena volilna dolžnost. Namreč da vsaki volilec mora oddati svoj glas.

Volilni imeniki bodo izloženi približno v prvi polovici meseca marca, ter bodo ostali izloženi — kakor to zahteva zakon — 6 tednov. Tekom teh šestih tednov bo čas za eventuelne reklamacije.

Premikači c. kr. glavnih skladišč so se odločno postavili nasproti svojemu delovodji, znanemu priganjaču Sosich-u. Premikači so namreč že v dvih spomenikah zahtevali od vodstva c. kr. glavnih skladišč, da se tega surovega človeka od-trani, ker jih namreč neprestano in brez vsacega vzroka šikanira in na vse možne in nemožne načine preklinja.

Na oba spomenici so pa prizadeti premikači dobili nepovoljen odgovor, da se namreč ne more vgoditi njihovi zahtevi, ker proti rečenemu Sosich-u da nastopajo ba je le nekteri in ne vsi premikači.

No, kolko je teh „nekterih“ premikačev, so gospodje od c. kr. glavnih skladišč videli minolega ponedeljka v jutro. Videli so, kako da je Sosich skrajno nepri-

ljubljen ne le pri nekterih ampak pri vseh njemu podrejenih delavcih. Ko je namreč Sosich prišel minolega ponedeljka v jutro ob 7. uri, da bi — kakor vsaki dan — klical imena premikačev, se mu ni odzval nihče, razun petih. Sosich-u je bilo prišlo sicer na pomoč več uradnikov c. kr. glavnih skladišč, mej njimi znani Sosicher, protektor Seabini in pa neki Pio. Ta poslednji si je celo dovolil povedati premikačem, da so vrata svobodne luke jako široke in da kdor noče delati, naj gre proč. Ne vemo, kako si ta gospod dovoljuje domačinom govoriti o vratih, skozi katera naj bi odšli od tam, kamor je on vendar privandral od nekoliko bolj daleč, nego oni.

Premikači so pa povedali, da ne nameravajo štrajkati, ampak, da le nočejo, da bi njih imena klical tako surov človek, kakor je Sosich, ki jih vsaki priliki psuje s cigani in vandrovc in preklinja njih in njih matere v grobu.

Upamo, da so se gospodje pri vodstvu c. kr. glavnih skladišč vendar prepričali, da je ta človek v resnici nemogoč na svojem sedanjem mestu, in da ga morajo že iz službenih ozrov premestiti na kakšno drugo mesto in ga nadomestiti z d uzmim človekom.

Premikači se nadejajo, da se to zgodi v kratkem, ker drugače bodo prisiljeni nastopiti še energičnejše!

Koritce se širi... Z novo sprameno poslovnega reda v državnem zboru ima se zvišati tudi število podpredsednikov zbornice na 7!! Prej sta bila dva in sedaj v kratkem času bi jih imelo biti že za 5 več! Ker bi ta funkcija vsakemu poslancu prinašala pri pavšaliranju letno 10.000 K, bo za nje gotovo pravcata gonja... Počasi še doživimo, da bo v avstrijskem parlamentu več podpredsednikov, nego navadnih poslancev...

Umetniška noč. Pod tem naslovom priredita „Dramatično društvo“ in umetniški klub „Skala“ danes zvečer ples v „Narodnem domu“ v Trstu, in sicer v veliki gledališni in v Sokolovi dvorani.

Za ta ples so se vsi teden vršile zares velike priprave, tako, da je res pričakovati nekaj posebnega. Vprizarjali se bodo komični prizori, peli se bodo kupleti, predstavila se bo „simbolična živa podoba“, a v kleti (v Sokolovi dvorani) bo deloval „kabaret“. — Na galeriji na desni strani bo pristna gorenjska krčma, a na levi strani bo najti „komunskega padarja“ in „koncesijoniranega apotekarja“ za slučajne želodčne težave in slabosti, dočim (bo v kleti umetniška beznica. — V dvorani bo svirala vojaška godba, v kleti pa „šramel“ kvartet. — Začetek ob 9. uri zvečer. — Vstopnina K 2 z osebno.

Sami sebe bijejo po zobeh. „Grazer Tagblatt“ je v eni svojih števil minolega tedna prinesel članek pod naslovom: „Nemški železničarji“. V tem članku se pa obrača tudi na železničarje slovanskih narodnosti z vprašanjem: „Gospodje Čehi, Poljaki in Slovenci, ali bi se dalo misliti, da bi vaš nemški tovariš dobil službo v vaših krajih, ne da bi resnično ovladal vaš jezik v govoru in pismu?“

Kaj porečejo na to vprašanje naši železničarji? Kaj porečejo posebno slovanski vslužbenci c. kr. državnih železnice? Ne le, da njih „nemški tovariš dobi v njih kraju službo, ne da bi resnično ovladal njih jezik v govoru in pismu“ — ampak on dobi še najboljša mesta, in so oni — dom čini — radi nje zapostavljeni.

„Slovenci Narod“ ima prav, ko vabi Slovence, naj sestavijo izkaz vseh nemških železničarjev, ki službujejo v slovanskih krajih, ne da bi slovanskega jezika poznali v govoru, še manj pa v pisavi!

Ne ljubi se mu. Pod tem naslovom pišejo „Československe železnice“:

Bivši minister železnice dr. Derschatta se do sedaj ni izselil iz ministerialne palače, dasi je bil iz službe odpuščen že 16. novembra 1908. Derschatta uporablja nadalje zastojno erarno stanovanje, ker ima baje tajen dogovor, da pride zapet na vlado, ko se bodo podeljevale ministerijske stolice.

Šolski štrajk že zopet grozi v severnih krajih, ker nemške občinske uprave nočejo zadoščiti zahtevam čeških staršev.

Kako se postopa z našimi vojniki. „Č. Slovo“ piše, da so bili češki vojniki v Ml. Boleslavski pri transportu v Bosno nabasani v vozove za živino dočim so bili polnemški vojniki nameščeni v osebnih vagonih. ...Ko so češki fantje proti temu protestirali in se sklicevali na strašen mraz se je proti njim nastopilo in so bili z orožjem prisiljeni vstopiti v vozove za živino. Osemnajst jih je bilo obsojenih na dvajset dni poostrežnega zapora. To je cela re-

volta češkega vojaštva, o kateri so tako strašne reči pisali vsi nemški listi. Češki fantje so zahtevali samo isto kot nemški in bilo je zlo... kot vedno!

Kako zgledajo Čehi v očeh Nemcev?
Na hujšačem shodu v Savski Kamenici je popisoval žalostno znani „junak“ posl. Wolf Čeha naslednjimi besedami: „Odeti v rudeče srajce, kakoršnje nosijo krvniki, na nogah visoke škornje, kot jih vidimo pri pobijalcih živine, na glavi kastrole — na katerih je šop peres ukraden kokošim, tako nastopajo Čehi. Povsodi v „Nemškem ozemlju“ prikazujejo se naglo, kot bi istopili iz pouličnih kanalov. Ni možno reči, kot bi padli z nebes, ker za to so preumazani.“ K temu govoru je častital Wolfu Nemec, ki je imel izmed vseh navzočih — najdalša ušesa...

Tov. posl. Klofač je v delegaciji dne 30. septembra 1908. govoril dobesedno:

Uporabljam zavedajoč se tega svojo imuniteto k temu, da s te delegacijske tribune naravnost gromovitim glasom kličem celemu narodu, da se ravna po tem principu posebno sedaj strogo in konsekvntno, da ne razbija nemška okna, ampak da ne obiskuje nemških in nemško-židovskih trgovin, da ne kupuje tujih izdelkov in tako mogočno uveljavi svojo moč kot konsument, ki zamore v odločilnem trenutku uprizoriti čudeže, če je organiziran. Potem pa naj-si na nas pošiljajo orožnike in vojake! Ti nas sicer zamorejo razgajati morda tudi raniti, toda niti topničarstvom niti celimi divizijami kavalarije nas ne more nihče prisiliti, da bi šli v prodajalne naših sovražnikov, kojih buršaki sinčki nas provocirajo, in da bi jim dajali svoje težko pridlane groše. Zločinem proti češki stvari je sedaj vsak, kdor bi ravnal drugače. Niti vinarja ne več nimam, ki nas zasramujejo in žalijo!

Ponavljam: Niti ena češka noga, ne sme več v trgovine onih, ki pljujejo na vse, kar je nam sveto in drago. Čeh Čeha mora podpirati, — Čeh pri Čehu kupovati!

Slovenci vzemite si k sreči ta zlati nauk.

Ples „Narodne delavske Organizacije“. Dne 23. februarja, na pustni torek zvečer, priredi „N. D. O.“ velik ples v „Narodnem domu“ v Trstu.

Za danes le toliko. Podrobnosti prihodnjice.

Delavska znamka v Ameriki. Že dolga leta se trudi delavstvo, da bi v podporo svojih strokovnih organizacij upeljalo delavsko znamko. Ta znamka daje naročnikom in konsumentom na znanje, naj kupujejo le ono blago, na kat rem je pritrjena znamka tozadevne strokovne organizacije. S tem dobi konsument zagotovilo, da je bilo blago izdelano v delavnici, kjer se plačuje redna mezda in se vzdržujejo tudi ostali pogoji dela. Samoumevno je, da delavska znamka mnogo pomaga razvoju strokovnih organizacij delavskih, istotako kot je samoumevno, da je ona mnogim delodajalcem pravi trn v peti. Rajše se spuščajo v boj, kot da bi jo priznali. Te dni je izbruhnila radi delavske znamke generalna stavka klobučarjev v Novem Yorku. Zgrinja v sebi 75 tovarov in z 25.000 delavci. Vzrok stavke je bil ta, da je organizacija delodajalcev prepovedala organizaciji klobučarjev pritrjevati delavsko znamko znotraj klobuka. S združenjem delodajalcev se edino ne druži Dunlop Company, ki zaposluje 7000 delavcev. Je opravičena nada, da zmaga strokovna organizacija in z njo seveda tudi delavska znamka.

Slovensko gledališče.

„Drama štirih revnih sten“. Tako se imenuje F. Šubertova drama, ki se je z največjim uspehom vprizorila v nedeljo in v torek na deskah našega gledališča v Trstu. V neki reklamni notici se je ta umotvor označil „biserjem“. In res! Fr. Šubertova drama je pravi biser globoko zanišljenega književnega proizvoda ki stalno čiste pesniške duše, temeljitega vglabljenja v grotesknosti in nesklada, ki ju je vstvarilo in ju vstvarja vsaki dan razčudenemu proletarcu sedanje gospodarsko življenje, biser idejalne ljubezni in sočutstvom za tlačenega in samemu sebi in solidarnosti svojih sotrpinov prepuščenega delavca. Zares, kar se odigrava pred našimi očmi, to je življenje, grozno in nečuvno ravno radi tega, ker je — življenje. Ne vem, ali bi občudoval več pretrepljivo realitiko, s katero nam avktor pred očuje propad predstavnik delavskega stanu, katerega stremljenje „po nečem višjem“, po uveljavljanju človeških pravic sebi in svojim sotrpinom, dovaja v konflikt

z neizprosno brezvestnostjo delodajalske družbe, z onimi patološnimi pojavi sedanje kapitalistične družbe s konkurencijo, z izstradanjem tlačenih po tlačiteljih in tlačenih po tlačenih (Brouzda potepuh), ali pa bi občudoval veliko umetnost, ki jo je označil vže Lessing v načelu: Z majhnimi sredstvi mnogo doseči!

Darovi.

V gostilni gospe Katarine V a t o v a c „Pri detelji“ v ulici del Belvedere št. 7, se je mej gosti nabralo za „Narodnega Delavca“ K 256, a gostilničarka gospa Katarina V a t o v a c, je dodala 4 krone.

V gostilni „Pri Francu“ v ulici Geppa so železničarji, v protest, da jih je pri „N. D. O.“ več nego 16 — kakor trdi dr. Šolar — nabrali za „Narodnega Delavca“ kron 7,70.

Na plesu pekovskih pomočnikov členov „N. D. O.“, ki se je vršil minole sobote po noči v gledališni dvorani „Nar. doma“ v Trstu, so preplačali vstopnino sledeči gg.:

Benedikt Suban	20 K
Josipina Požru	10 „
Josip Pahor	10 „
Alojzij Gul	10 „
Mikuš	10 „
Dr. J. Mandić	10 „
Forčić	10 „
Dr. O. Rybář	8 „
Josip Hren	5 „
Anton Pahor	5 „
Hinko Kosič	5 „
Dr. J. Pertot	3 „
Dr. G. Gregorin	3 „
Jan Skalak	2 „
Josip Furlan	2 „
Železnik	2 „
Jos. Mladovan	1 „

DOPISI.

Podružnica „N. D. N.“ v Biljah. Ta čvrsta naša podružnica priredi jutri, v nedeljo, 7. t., m. javen ples v prostorni dvorani gostilne g. Nemca.

„Narodna delavska Organizacija“ v Gorici. V Gorici se res prav pridno dela za vstanovitev „Narodne delavske Organizacije“. Duša vsemu temu delovanju je vodja Gabrščekove tiskarne tov. Fabičič. Minole nedelje je bil v Gorici na Kornu v prostorih Gorjančeve gostilne javen shod, ki je bil jako dobro obiskan. Na ta shod so bili pridrvi tudi nekteri onih, ki trobijo v rog dra. Tume, in sicer so bili prišli na ta shod z namenom, da bi delali sitnosti in da poskusijo, če bi se jim posrečilo razgnati shod. Vendar se je pa shod vzlic njihovim poskusom vršil popolnoma v redu. Tumovi trabantje so na vse sroje mekljice dobili takoj primerne in zaslužene odgovore.

Shod je otvoril tov. Fabičič, ki je poslušalcem razložil pomen in namen „Narodne delavske Organizacije“.

Govorilo je še več družih govornikov in med temi tudi jurist Slokar, ki je Tumov privrženec. Ta gospodič si je drznil trditi, da so v pripravljalnem odboru za „N. D. O.“ v Gorici sami delodajalci, a tov. Fabičič ga je takoj temeljito zavrnil in mu jasno dokazal, da je njegova trditev neresnična in popolnoma izmišljena. Na to je Tumov sodrug Slokar osramočen med splošnim smehom pobegnil.

Goriški pripravljalni odbor bo sklical v Gorici še par shodov, na kar se bo začelo vpisovati člane.

Podružnica „N. D. O.“ v Borštu priredi jutri v nedeljo dne 7. februarja plesni venček v dvorani gostilne ga Žerjela v Borštu. Začetek ob 4. uri popoldne. K plesu bo udarjal domači tamburaški zbor.

Ker je čisti dobiček te veselice namenjen podpornemu zakladu „N. D. O.“ ia ker je tudi vstopnina zelo nizka, se je nadejati najobilnejše vdeležbe. Prepričala se hvaležno sprejemajo.

Ljudski skod „Narodne delavske organizacije v Ljubljani. Ljubljanska „Narodna delavska Organizacija“ je bila skicala za minolo nedeljo ljudski shod v „Mestnem domu“ v Ljubljani. Shod se je vrlo dobro obnese! Preko 300 poslušalcev je pazno s'edilo razpravam o razmerah ljubljanskih mitniških paznikov in ljubljanskih tramwayskih uslužbencev.

Podpredsednik ljubljanske „N. D. O.“ tov. J u v a n je poročal o razmerah ljubljanskih mitniških paznikov ter podal podrobno in drastično sliko razmer teh trpinov, ki imajo po 24, da, celo po 30 ur nepretrgane službe, dočim vživajo po tako dolgo trajajoči službi k večjemu le po 12 ur svobode, tako, da ni čuda, če ne poznajo niti svojih lastnih otrok. Sicer so pa tudi v družih ozirih razmere mitniških

paznikov skrajno nevgodne in so nužno potrebne zboljšanja.

Deželni poslanec g. Turk, ki je prisostvoval shodu, se je na to oglasil za besedo in je izjavil, da se bo od strani občinskih svetovalcev gotovo vkrnilo vse potrebno da se opisane razmere mitniških paznikov zboljšajo. — Poslušalci so vzeli to izjavo na znanje z odobravanjem.

Predsednik ljubljanske „N. D. O.“ tov. dr. Ribnikar je na to poročal o žalostnih razmerah ljubljanskih tramwayskih uslužbencev. „Razne kazni in šikane, katerim so ti vslužbenci podvrženi, 14-urna dnevna in skrajno naporna služba, ki jo morajo objavljati, velika odgovornost, ki jo oni nosijo, vedne nevarnosti, ki jim prete, vse to — tako približno je rekel govornik — vse to je provzročilo, da bo kmalu že vsak Ljubljčan znal voziti tramvaj, ker se službeno osebje radi gori rečenih vzrokov tako pogosto menjuje. Podavši na ta način jasno sliko o položaju teh tako tep-tanih delavcev, je govornik stavlil resolucijo, ki je bila soglasno vsprejeta.

Na to je pa tov. Škerlj, tajnik ljubljanske „N. D. O.“ dokazal poslušalcem, da edino le v „Narodni delavski Organizaciji“ more delavstvo pričakovati rešitve, kajti „Narodna delavska Organizacija stremi v resnici za dejanskim zboljšanjem razmer delavstva. Delavstvo, torej ono, ki ima od tega največ koristi, naj y svojo lastno korist in v ponos naroda v kar največjem številu pristopa v „Narodno delavsko Organizacijo“.

Za tem je — ob splošnem in burnem pritjevanju — predsednik zaključil ta tako krasno vspeli shod.

„Narodni Delavec“

je na prodaj v sledečih tobakarnah:
Može, ulica Miramar št. 1.
Schmelzer, južni kolodvor.
Furlan, ribji trg.
Stanič, ulica Molin piccolo št. 14.
Sekovar, trg pred „Narodnim domom“ št. 6.

Lavrenčič, trg pred „Narodnim domom“ št. 1.

Hreščak, Campo Belvedere št. 1.

Magolo, ulica Belvedere št. 49.

Gržina, Rojan št. 8.

Engenberger, trg S. Giovanni št. 4.

Kersten, ulica Acquadotto št. 2.

Pipan, Ponte della Fabbra št. 1.

Trevisan, ulica Fontana št. 22.

Gramaticopulo, trg Barriera vecchia št. 5.

Bubnič, ulica Sette Fontane št. 14.

Bruna, ulica del Rivo št. 14.

Brosch, Campo S. Giacomo št. 15.

Rončelj, ulica S. Marco št. 26.

Hrast, ulica delle Poste št. 7.

Bruna, ulica SS. Martiri št. 9.

Raunacher, Campo Marzio.

Podboj, ulica Giulia (Bošket).

Prosen, sv. Ivan št. 337.

Tobakarna, v „Narodnem Domu“

v Barkovljah.

Vivoda, Rojan (pri postaji tramvaja).

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč c. kr. priv. Lloyd. orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljša voščila (biks) C. in M.

Velika izbira Galosch

— Cene nizke. —

— Postrežba točna. —

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.

TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.

TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Río de Janeiro, Santos ali Montevideo, odhod vsaki mesec.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi instalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

Natečaj.

V smislu sklepa, storjenega na zaupniškem shodu dne 4. t. m., razpisuje podpisani natečaj za službo

voditelja-prodajalca

prve zaloge konsumne zadruga članov »N. D. O.«

Ponudbe, opremljene se spričevali dosedanjih služb in pogoji, posebno glede plače, je vložiti v uradu »Narodne delavske Organizacije« (ul. del Lavatoio št. 1. I. nadstropje) najkasneje do dne 20. februarja 1909.

Potrebna je kavecija v svoti 5000 kron v gotovini, vrednostnih papirjih ali pa v jamstvu solventnih fizičnih ali moralnih oseb.

Službo je nastopiti dne 1. marca 1909.

Trst, dne 5. februarja 1909.

PRIPRAVLJALNI ODBOR
konsumne zadruga članov N. D. O.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lautica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Književne novosti.

GREGORIČ: Poozije, zv. IV. . . . K 2-20
vezano „ 3-20

GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-50

„Štiri ruske slike“, povesti —60
BENES: „Broškovski odvetnik“. 1-50
Klip Gregoričiča 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah. NOVOST! NOVOST

Nakiti za dvorane in vrte pri zabavah

v belo-modro-rudečih barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev. Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici

Josip Gorenjec

TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9.

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop.

Kdor nakupuje v dobro znani trgovini
jestvin Vekoslava Plesničarja v ulici
Giulia 29., ima gotove posebne ugod-
nosti. Da se prepričate idite tja —
bodete zadovoljni.

: Pekarna Mreule :
v Rojanu, ulica Montorsino št. 7
ima na razpolago

vedno svež kruh
in vsakovrstne najfiniješe sladščiće.
Sprejema naročila.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je
prevzel

pekarno in sladščičarno
Campo Belvedere št. 2
kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladščiće, potice itd.
Udani **Filip Trobec.**

Filip Ivanišević
: zaloga dalmatinskega vina :
lastni pridelki v Jesenjak pri Omišu
v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„Al' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al' fratelli
dalmati“ ulic Zudeeche št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.

JOSIP PRELC
priporoča svojo
trgovino z ogljem
ulica Sette Fontane št. 16.
kjer ima na razpolago tudi milo, drva,
koks, sodo in pepel.
Svojim k svojim!

Podpisani priporoča svojo
Gostilno Magagna
na vogalu ulic Carradori
in Carlo Ghaga
kjer toči najboljše „Kriško vino“, in pivo Pun-
tigam. — Postreže ob vsaki uri z gorkimi in
mrzlimi jedili. Udani **Jakob Maganja.**

Podpisani priporoča svojo
GOSTILNO
v ul. dell' Istria 658
kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.
G. Babič.

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perhac
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor vsakovrstnih najfinijših in starih
vin v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerne.
Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi
na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni
čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Aljoz Povh, urar
s pridejano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst
Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in sten-
skih ur kakor tudi vsako zlatarsko in dragu-
ljarsko delo po najzmernejih cenah.
Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.
Slovensko podjetje!

Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano

gostilno s krasnim vrtom
: „Al buon ritrovo“ :
v ulici Stadion št. 19,

kjer toči **kraški teran** prve vrste, naj-
boljše **istrsko belo in črno vino**,
poleg tega izvrstno **vipavsko** in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi **Dre-
herjevo pivo** ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub
Andrej Furlan.

Pekarna
Valentin Kukanja
vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi
ima na razpolago
-- vedno svež kruh --
in vsakovrstne sladščiće.

Kajetan Bonefačić
priporoča svojo
žganjarno ex POČKAJ
na vogalu ulic Ghaga in Cecilia
Toči naravni dalmatinski in vodnjani-
ski tropinovec i polhograški brinjevec
in jagodec in druge razne likerje.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma novo urejeno
trgovino izgotovljenih oblek za
:: gospe, gospode in otroke
ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem
Bohinec & Co. - Trst
Via delle Torri št. 2
(za cerkvijo sv. Antona novega).

Civilna in vojaška krojačnica
Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga
in vseh predmetov spadajočih v krojaško
— obrt. —

Odlikovan dne 5. aprila 1906.
v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in
zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko
„GRAND PRIX“ diplomom.
Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom
August Štular.
TRST, via delle Pos e 12. I. nadst.
(nasproti Smolarsove papirnice).

Civilna in vojaška krojačnica
Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst
se priporoča
slavnemu občinstvu in posebno članom
„N. D. O.“
Cene najnižje. — Delo solidno. — Postrežba
— točna. —

Kje se snidemo vsi delavci ob
nedeljah in praznikih?

V gostilni Hinka Kosiča

„Pri stari Breskvi“
v ulici del Belvedere 17.

kjer dobimo dobrega terana
vipavca in istrsko vino ter
vsake vrste jedila gorka in
mrzla.

KARL SAMEZ

TRST - ul. di Tor S. Piero št. 4. - TRST
priporoča sl. občinstvu svojo
civilno in vojaško krojačnico
Delo solidno.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Gostilna društva Jadran
ulica S. Marco št. 17.

toči najboljša

vipavska
in istrska vina

Gorka in mrzla jedila so vedno
na razpolago, kakor tudi slovenski
časopisi. — Najnovejše avtomatične
orglje, katere svirajo izbrane sloven-
ske komade.

Postrežba točna.

Cene zmerne.

Za dobrohotni obisk se priporoča
Odbor krčmar
društva „Jadran“ Viktor Kosič.

IVAN KOŠMERLI IVANOV
priporoča svojo

TRGOVINO Z JESTVINAMI
v ROJANU, ul. Montorsino št. 7.
kjer ima na razpolago vsakovrstne kolonijalije
in druge jestvine, kakor tudi razne delika-
tese, najboljše vina in pivo v butilkah.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402

tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. (Mrtvaški vozovi na
izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih ovetlic itd.

Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenic sveč, z
lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.

Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.
VODSTVO.

Slovenci! Pozor! Slovenci! Pozor!

Vse blago, ki se nahaja v moji prodajalnici

V. Dobauschek

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

proda se vsled skoraj pretekle sezone po jako znižanih cenah.

zamorete kupiti po neverjetno niskih cenah: Obleve za moške in dečke, Jopiče,
Jope, Paletot, ranglao, Telovnike, Hlače, Oblešice, Pletenine, Spodnje hlače,
Srajce, Kape, kakor tudi vse potrebščine za moške.

Izvršujejo se naročila za obleke po meri, po JAKO NIZKIH CENAH. Govori se slovensko.

Delniška glavica:
K 10,000.000.
Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:
K 85,000.000
Naslov za brz.: SPOROBANKA

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4 1/4 0/0 vloge na knjižice.

Menjalnica. BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 3/4 0/0

Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4 0/0 bančne obligacije

Vloge na tekoči račun do **4 1/4 0/0**

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPEJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)
--- VALUTE IN DEVIZE ---
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila
SAFE-DEPOSITS
Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.
Menjalnica

4 1/4 0/0 VLOGE NA KNJIŽICE.
— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —
VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE
SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : :
STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI
DOKUMENTOM VKRANJA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Brzjavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija,
cene zmerne.

Trst — **Grand Hôtel BALKAN** — Trst

Kavarna,
cene zmerne